

SAMENVATTINGEN - RÉSUMÉS - SUMMARIES

Een werk van te weinig handen

JASPER DEBEUF

Aanloop, redactie en inhoud van het “Politiek Testament” van koning Leopold III (januari-juni 1944)

Het Politiek Testament van Leopold III was een van de sleuteldocumenten in de Koningskwesitie die het politieke landschap van België bepaalde in de naoorlogse periode van 1944 tot 1950. De Belgische koning besloot om in mei 1940 de regering niet te volgen naar Londen, waarna de regering de koning valselijk beschuldigde van verraad. In de jaren na dit incident weigerde Leopold om het contact met de regering te herstellen. De regering, bewust van haar fouten, probeerde in 1943 een laatste keer contact op te nemen via boodschapper De Kinder.

Op 24 januari 1944 was Leopold echter al begonnen met het schrijven van zijn Politiek Testament. Het document bevatte controversiële uitspraken ten opzichte van de regering in ballingschap en zelfs de geallieerden. De Belgische koning beschouwde de geallieerden als de nieuwe bezetter en eiste het herstel van de Belgische onafhankelijkheid. Dit artikel onderzoekt exhaustief het editoriaal proces van dit Politiek Testament en de invloeden tijdens deze periode. De belangrijkste invloed op het document kwam van zijn militair adviseur Van Overstraeten en kan de harde meningen en het bittere taalgebruik van de koning verklaren. Deze bijdrage zal aantonen dat de koning niet luisterde naar het zinnige advies van anderen zoals secretaris Robert Capelle die wel het potentieel gevaar ervan kon inschatten.

In de jaren na de redactie van het document verspreidde het zich geleidelijk onder politici

en uiteindelijk ook de bevolking. Volgens enkele Belgische politici, maar ook bepaalde buitenlandse ministers en politici, bedreigde het Politiek Testament de terugkeer van Leopold als heersend monarch.

Trop peu d’hommes à la plume

JASPER DEBEUF

Circonstances, rédaction et contenu du “Testament politique” de Léopold III (janvier-juin 1944)

Le Testament politique de Léopold III est l’un des documents-clés de la Question royale qui a dessiné le paysage politique belge dans la période d’après-guerre, de 1944 à 1950. En mai 1940, le roi décide de ne pas quitter le pays contrairement au gouvernement, qui l’accuse de trahison. Durant les années qui suivent, Léopold III refuse de renouer avec le gouvernement, qui tente une dernière fois de prendre contact avec lui en 1943, à travers la mission De Kinder.

Parallèlement, le Roi entame, le 24 janvier 1944, la rédaction de son Testament politique. Le document comprend des propos controversés à l’égard du gouvernement en exil mais également des Alliés. Le roi les considère comme de nouveaux occupants et exige le rétablissement de l’indépendance belge. Cet article étudie de manière exhaustive le processus éditorial de ce Testament politique et ses sources d’influence. Celles-ci émanent principalement du conseiller militaire du Roi, Van Overstraeten, ce qui explique le langage virilement connoté et le ton amer du texte. Cette contribution montre également comment le roi a refusé d’écouter les avis d’autres conseillers tel son secrétaire Robert Capelle, qui aurait pu, pour sa part, mesurer

le danger potentiel que représentait le document.

Dans les années qui ont suivi la rédaction du Testament, celui-ci a été progressivement diffusé parmi les responsables politiques, puis finalement auprès de la population. Du point de vue des responsables politiques belges, et notamment du ministre des Affaires étrangères Spaak, le Testament politique remettait clairement en cause le retour de Léopold en tant que souverain régnant.

A Labour of Too Few Hands

JASPER DEBEUF

Context, Editing and Content of the Political Testament of King Leopold III (January-June 1944)

The Political Testament of Leopold III was one of the key documents in the Royal Question that determined the Belgian political landscape in the post-war period from 1944 to 1950. The Belgian King decided not to follow his government in May 1940, after which the government accused him of treason. In the years after this incident, Leopold refused to resume contact with the government. The government tried to re-establish contact one last time in 1943 via messenger De Kinder.

In the meanwhile, Leopold had begun to write his Political Testament which is dated January 24 1944. The document contained controversial assertions regarding the government in exile and even the allied forces. The Belgian King regarded the Allies as a new occupying force and demanded the restoration of the Belgian independence. This article extensively examines the editorial process of this Political Testament and the influence it exerted at the time. The most important

influence on the document came from his military advisor Van Overstraeten and might explain the harsh opinions and bitter language used by the King. This contribution will show that the King did not listen to the sound advice of other men, like his secretary Robert Capelle, who foresaw its potential threat.

In the years after the document was written, it was progressively distributed among politicians and later the citizens. From the point of view of the Belgian – and some foreign – ministers and politicians, the Testament was a real threat to the return of Leopold as a ruling monarch.